

ชื่อคุณิพนธ์ การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ผู้วิจัย นางคาราวรรณ ญาณะนันท์ สาขาวิชา ยุทธศาสตร์การพัฒนา พ.ศ. 2562 อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภาณี เพื่อกบัวขาว อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระชัย คอนจ่อหอ และ รองศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ สังข์รักษา

บทคัดย่อ

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นโครงการที่เกิดขึ้นภายใต้พระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชาติ และการบริหารทรัพยากรและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดังนั้นหากมียุทธศาสตร์ที่นำไปสู่การจัดการการท่องเที่ยวในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ จะก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจทำวิจัยเรื่องนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 2) ประเมินยุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 3) พัฒนาระบบสารสนเทศการท่องเที่ยวในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และ 4) ประเมินระบบสารสนเทศการท่องเที่ยวในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นการวิจัยและพัฒนาและการวิจัยเชิงนโยบาย วิธีดำเนินการวิจัยศึกษาสภาพการณ์และความต้องการการท่องเที่ยวในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจากการสัมภาษณ์กับบุคลากรภาครัฐและภาคเอกชนจำนวน 15 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 – 1.00 วิเคราะห์เอกสารร่วมกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม SWOT Analysis สร้างร่างยุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การประเมินตรวจสอบความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน ตามเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ การพัฒนาระบบสารสนเทศการท่องเที่ยว โดยการวิเคราะห์ออกแบบ และสร้างระบบ และประเมินการใช้ระบบสารสนเทศโดยนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 400 คนที่ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ ตอบแบบสอบถามมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ยุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 4 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและชุมชนในการจัดการตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านที่ 2 พัฒนาระบบการจัดการ

และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดคุณค่าอย่างยั่งยืน ด้านที่ 3 ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกที่สอดคล้องกับการจัดการการท่องเที่ยวของจังหวัด และด้านที่ 4 บริหารจัดการการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ตามบริบทของพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การประเมินยุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ด้าน วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ เป้าหมาย และกลยุทธ์ แต่ละข้อ มีค่ามัธยฐานมากกว่า 3.5 และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์มากกว่าหรือเท่ากับ 1.5 ทุกข้อ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ จึงมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ และพบว่าในกลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศที่ประชาสัมพันธ์เผยแพร่การเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริและกิจกรรมท่องเที่ยวได้อย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ มีความสำคัญเป็นอันดับแรกสำหรับนักท่องเที่ยวในการเข้าถึงสารสนเทศด้านการท่องเที่ยวในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

3. ระบบสารสนเทศการท่องเที่ยวในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่การพัฒนา มีลักษณะเป็นเว็บแอปพลิเคชันที่ใช้งานได้บนเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลและสมาร์ตโฟน ประกอบด้วย ข้อมูลความเป็นมาของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ แผนที่ท่องเที่ยวภายในโครงการ ข้อมูลการเข้าถึงโครงการ สิ่งอำนวยความสะดวกในโครงการ และข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวอื่นในจังหวัดเพชรบุรี

4. การประเมินระบบสารสนเทศการท่องเที่ยวในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดีในด้านเนื้อหา ด้านกราฟิกและการออกแบบ และด้านเทคนิคและคุณลักษณะทางกายภาพ นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อระบบสารสนเทศการท่องเที่ยวโครงการพระราชดำริในระดับมากในด้านเนื้อหา การออกแบบและการจัดรูปแบบ และประโยชน์และการนำไปใช้

ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า เว็บแอปพลิเคชันที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนี้เป็นนวัตกรรมดิจิทัลในการจัดการการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือนำทางในการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีได้อันนำไปสู่การสร้างรายได้เพิ่มขึ้นให้แก่ประชาชนในระดับชุมชน จังหวัด และประเทศต่อไป

คำสำคัญ: การพัฒนายุทธศาสตร์ การจัดการการท่องเที่ยว โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

Dissertation Title: Development of Tourism Management Strategies for the Royal Initiative Projects **Researcher:** Mrs.Darawan Yananan **Major:** Development Strategy **Year:** 2019 **Advisor:** Asst.Prof.Dr.Wipavanee Phueakbuakhao **Co-advisor:** Asst.Prof.Dr.Veerachai Khonchoho and Assoc.Prof. Dr. Narin Sungrugsa

Abstract

The royal initiative projects were originally found under the royal grace and patronage of His Majesty King Bhumibol Adulyadej the Great, focusing on improving quality of life of the people in his country, as well as resource management and environmental conservation. Therefore, if we have strategies that can manage the projects to become tourist attractions and learning centers, there will have more income coming from the tourism. Therefore, the researcher was curious to conduct this study aiming to; 1) develop the tourism management strategies for the royal initiative projects, 2) evaluate the tourism management strategies for the royal initiative projects, 3) develop an information system for the royal initiative project tourism, and 4) evaluate the developed information system for the royal initiative project tourism. The study employed the Research and Development (R&D) and policy-oriented approaches. The research was conducted to document the demography and determine the needs in respect to tourism in the royal initiative projects. The data were collected from interviewing 15 participants purposively drawn from personnel working in the government and private sectors. A five-scale rating questionnaire, with the IOC value of 0.60 - 1.00, was also used. SWOT analysis and document synthesis were made to formulate a draft of tourism strategies in the projects, which then was evaluated by 17 experts for their appropriateness based on EDFR research technique, and the data was analyzed with content analysis and statistics for the median and interquartile range values. The information system development for tourism in the projects was created from analysis, design, and system creation. Then, the system was evaluated by 400 Thai tourists accidentally drawn who were asked to answer a five-scale rating questionnaire, and the collected data were analyzed statistically for mean and standard deviation.

The results of the study were as follows:

1. The tourism management strategies for the royal initiative projects consist of 4 facets; namely 1) level up the people's life quality and community regarding to self-reliance

under the principles of sufficiency economy philosophy, 2) develop a management process utilizing natural resource and environment to create value and sustainability, 3) improve the public infrastructure and facilities to support the tourism activities, and 4) manage tourism for learning the context of particular areas effectively.

2. The evaluation of the tourism management strategies for the royal initiative projects in terms of vision, mission, strategy, objective, goal, and strategic method was overall above the 3.5 median and with an interquartile range greater than or equal to 1.5 in every aspect. The comparative analysis of the median and the interquartile range was found to be at the highest level in every item, which was considered appropriate and practical to put those strategies into practice. In the third strategy, the strategic method of information system development to promote and disseminate the royal initiative knowledge learned from the tourist attractions in the projects and the tourist activities from the website thoroughly and effectively at a high level evaluated by the experts. The information was therefore the door of access for the tourists.

3. The information system developed from this study for the royal initiative project tourism was published as a website application platform on personal computer and smartphone. It contains the history of the royal projects, tur-guide maps, accessibility to the project areas, facilities in the projects, and another tourist attractions in Phetchaburi Province.

4. The evaluation of the information system developed for the royal initiative project tourism in overall was at a good level on its content, graphics and design, and techniques and physical feature. The tourists were satisfied with the tourist information system at a high level in terms of content, design and features, and applicable usefulness.

These research findings revealed that the web application developed by the researcher is a digital innovation that benefits the tourism management and tourists. It is feasible practice used as a tool to attract tourists to visit the royal initiative projects in Phetchaburi Province, which could lead to increasing income for people in the communities, province and the country.

Keywords: strategic development, tourism management, the royal initiative projects